

Master Physician Assistant Hanzehogeschool Groningen

*Verlag van de beperkte opleidingsbeoordeling
1 en 2 december 2021*

Colofon

Instelling en opleiding

Instelling: Hanzehogeschool Groningen
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: hbo-masteropleiding Master Physician Assistant
Locatie: Groningen
Variant: duaal
Croho-nummer: 49115

Visitatiepanel

Ab Groen, voorzitter
Miranda Laurant, deskundige
Niels Jongejan, deskundige
Safir Hosseini, student-lid
Astrid Koster, secretaris
Het visitatiepanel is vooraf voorgelegd aan en goedgekeurd door de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui Nederland
Postbus 5050
3502 JB UTRECHT
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing	17
4. Gerealiseerde leerresultaten	20
Bijlagen.....	23
Bijlage 1 Visitatiepanel.....	24
Bijlage 2 Bezoekprogramma	25
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	26

Samenvatting

Op 1 en 2 december 2021 is de hbo-masteropleiding Master Physician Assistant van de Hanzehogeschool in Groningen gevisiteerd door een visitatiepanel van AeQui. Het totaaloordeel van het visitatiepanel is **positief onder voorwaarden**. De duale opleiding stelt zich ten doel om Physician Assistants op te leiden, die volgens het principe van medische taakherschikking, binnen een samenwerkingsrelatie met een medisch specialist, zelfstandig delen van de geneeskunst beoefenen.

Beoogde leerresultaten

De doelstelling van de duale hbo-masteropleiding Master Physician Assistant van de Hanzehogeschool Groningen is om studenten voor het beroep Physician Assistant op te leiden. De opleiding heeft het landelijke competentieprofiel per leerlijn vertaald in eigen leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn passend zijn voor het masterniveau en zijn beroepsgericht geformuleerd. De visie op de toekomstige rol van de Physician Assistant kan nog verder worden uitgewerkt en geïntegreerd worden opgebouwd aan de hand van de zeven CanMEDS-rollen. De opleiding heeft specifieke aandacht voor preventieve zorg en op asielzoekerszorg. De opleiding heeft ruime aandacht voor internationale aspecten van het beroep. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

De vormgeving en de inhoud van het duale curriculum is doordacht en er is actief contact met het werkveld geweest om het programma inhoudelijk in te vullen. De opleiding volgt de algemene trend om te werken met het EPA-systeem: de GEPA's en de SEPA's zijn onderdeel van het curriculum. Het beroeps- en praktijkgerichte onderwijs is in voldoende mate in het curriculum verweven. De opleiding kan het zicht op de kwaliteit van de werkplek nog versterken. De opleiding kan ook van de ontwikkeling van de beoogde wetenschappelijke onderzoeksvaardigheden een meer doorlopend geheel maken. Hiervan kunnen ook meer ondersteunende onderzoeksvaardigheden onderdeel uitmaken. De opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel, dat als geheel zowel relevante inhoudelijke medische expertise, als expertise op het gebied van begeleiding, toetsing, didactiek en onderzoeksvaardigheden heeft. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Toetsing

De opleiding Master Physician Assistant beschikt over een toetsprogramma dat in opzet aansluit bij het landelijke beroepsprofiel en een opbouw in complexiteit en beheersingsniveau kent. De opleiding hanteert voldoende variatie in toetsvormen. In aansluiting op de aanbevelingen van het vorige visitatiepanel in 2016 beveelt het visitatiepanel aan om de afstemming van de toetsing (toetsinhoud en toetscriteria) en de beoordelingscriteria op de lesstof te verbeteren. Ook kan de opleiding de verschillen tussen de beoordelaars verkleinen. De opleiding beschikt over de juiste commissies om de kwaliteit van de toetsing te borgen. Het visitatiepanel is positief dat de opleiding een toetscommissie heeft ingericht. De toets- en examencommissie vervullen momenteel vooral een adviserende rol. Het visitatiepanel beveelt aan de controlerende rol van beide commissies te versterken. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dan ook vast dat de opleiding **ten dele voldoet** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Het afstudeerprogramma van zowel het oude als het nieuwe curriculum is adequaat opgezet. De opzet is passend voor het masterniveau van de opleiding en stelt studenten in staat om de reikwijdte van het medische werkveld in voldoende mate te bereiken. Het eindniveau van het praktijkleren is zonder meer op masterniveau. De beoogde onderzoeksgerichte oriëntatie van het onderzoek in de schriftelijke eindwerken is echter ontoereikend voor een masteropleiding. Zo is de diepgaande uitvoering van een passende onderzoeksmethodologie van design tot data-analyse mager. Hoewel de opleiding en de examencommissie deze problemen hebben gesignaleerd, zijn de resultaten van de verbeteringen nog niet voldoende zichtbaar. In het nieuwe afstudeerprogramma zal de uitwerking van de beoogde oriëntatie van het onderzoek in de eindwerken

mogelijk verbeteren. Het niveau van het praktijkleren is zonder meer op masterniveau. Ook in de vorige visitatie in 2016 zijn kanttekeningen geplaatst bij het afstudeerniveau. Gezien het geringe zichtbare resultaat van de verbetermaatregelen, in combinatie met de beperkte taakopvatting van de examencommissie, beoordeelt het visitatiepanel de onderzoeksgerichte oriëntatie als nog niet voldoende. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dan ook vast dat de opleiding **ten dele voldoet** aan deze standaard.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft het visitatiepanel de volgende aanbevelingen:

- Werk, in aansluiting bij de visie van Hanzehogeschool en de langetermijnvisie op een gezonde samenleving en de MPA-beroepsrol verder uit en integreer dit in het curriculum en de toetsing;
- Zorg dat ondersteunende onderzoeksvaardigheden (zoals het zoeken van een voor het beroep relevant onderwerp, literatuuronderzoek doen, een onderzoeksvraag opstellen en een daarbij aansluitende onderzoeksmethodologie) in het curriculum meer aandacht krijgen. Zorg ook dat de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden een meer doorlopend geheel is en niet als losse CanMEDS-rol wordt benaderd;
- Werk het beleid van de Hanzehogeschool over de integrale aansturing van het docentenkorps in de opleiding nog verder uit;
- Intensiveer de samenwerking met het UMCG voor het inrichten van een netwerk voor werken opleidingsplekken, interprofessioneel opleiden en academische kalibratie.

Voorwaarden

De Master Physician Assistant is een inhoudelijk waardevolle opleiding met een ambitieus docententeam en gedreven studenten. De instelling en de opleiding prikkelen elkaar op een positieve manier om de visie op de toekomst van de gezondheidszorg en de regio, in samenspraak met het werkveld, te ontwikkelen. Het visitatiepanel heeft zorgen om een aantal in ontwikkeling zijnde verbeteringen. De opleiding heeft in principe wel met passende instrumenten haar 'antennes' uitstaan en weet uit heldere waarnemingen welke ontwikkelingen ze zou willen c.q. moeten realiseren. En dan ontbreekt het op een aantal aspecten aan een doordacht plan en een tijdsplanning om waarnemingen aan concrete verbeteracties te verbinden. Het belangrijkste aspect in dezen is de juiste afstemming van de toetsing (toetsinhoud en toetscriteria) en de beoordelingscriteria op de lesstof. Deze verbeterpunten zijn door de opleiding en de examencommissie gesignaleerd, maar verbeteringen zijn nog niet voldoende zichtbaar. Daarom beoordeelt het visitatiepanel standaard 3 (toetsing) en standaard 4 (gerealiseerd eindniveau) als voldoet ten dele. Hieruit volgt het totaaloordeel van het visitatiepanel **positief onder voorwaarden**. De voorwaarden die het visitatiepanel stelt zijn:

- Standaard 3: De opleiding toont aan dat de beroepsrollen adequaat worden uitgewerkt in de toetsing en de beoordelingscriteria;
- Standaard 4: De opleiding toont door middel van de eindwerken uit het nieuwe curriculum een gedegen onderzoeksgerichte oriëntatie op masterniveau aan.

Standaard 1 en 2 van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld. Het visitatiepanel beoordeelt standaard 3 (toetsing) en standaard 4 (gerealiseerd eindniveau) als voldoet ten dele. Op die grond hiervan geeft het visitatiepanel een **positief advies onder voorwaarden** inzake accreditatie van de hbo-masteropleiding Master Physician Assistant van de Hanzehogeschool in Groningen.

Namens het voltallige visitatiepanel,
Utrecht, april 2022

Ab Groen
Voorzitter

Astrid Koster
Secretaris

Inleiding

De hbo-masteropleiding Master Physician Assistant van de Hanzehogeschool Groningen is een duale opleiding die studenten opleidt voor het beroep Physician Assistant (PA). De Physician Assistant is een master-opgeleide professional die medische zorg verleent binnen (een deelgebied van) de geneeskunde. Op 1 en 2 december 2021 is deze opleiding (online) gevisiteerd door een visitatiepanel van AeQui.

De instelling

De Hanzehogeschool Groningen (hierna te noemen: Hanzehogeschool) is een multisectorale hogeschool met de missie om kundige en betrokken professionals op te leiden en praktijkgericht onderzoek te doen en is in de regio Noord en Oost-Nederland en (inter)nationaal een belangrijke partner bij het ontwikkelen van ondernemerschap en innovatieve, toepasbare kennis. De Hanzehogeschool is georganiseerd in 16 Schools en biedt daarbinnen 49 bacheloropleidingen, 21 masteropleidingen en 11 associate degree opleidingen aan. Op dit moment studeren aan de Hanzehogeschool ruim 30.800 studenten en zijn ruim 3.400 medewerkers werkzaam. De Hanzehogeschool heeft ongeveer 40 lectoraten waar praktijkgericht onderzoek wordt verricht.

De hbo-masteropleiding Master Physician Assistant (MPA) is onderdeel van de Academie voor Gezondheidsstudies (SAGZ). SAGZ is een van de grootste academies binnen de Hanzehogeschool en herbergt op dit moment zeven (para-) medische bacheloropleidingen en twee masteropleidingen. De opdracht van deze Academie is om studenten op te leiden tot zorgprofessionals die een waardevolle bijdrage leveren aan Healthy Ageing, een gezonde leefstijl en preventie, binnen en buiten de landsgrenzen.

De opleiding

De hbo-masteropleiding Master Physician Assistant leidt op voor het beroep van Physician Assistant (PA). Dit beroep is in 2001 geïntroduceerd in de Nederlandse gezondheidszorg om een bijdrage te leveren aan de opvang van de sterk toenemende vraag naar medische zorg. De PA verleent op masterniveau medische zorg binnen (een deelgebied van) de geneeskunde.

Sinds september 2018 kent het beroep PA een artikel 3 registratie in de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG). Met de opname als een artikel 3 beroep is de PA een zelfstandige bevoegdheid toegekend voor acht voorbehouden handelingen, te weten:

- 1) Katheterisaties
- 2) Heelkundige handelingen
- 3) Injecties
- 4) Puncties
- 5) Voorschrijven van UR-geneesmiddelen
- 6) Endoscopieën
- 7) Electieve, elektrische cardioversie
- 8) Defibrillatie

De MPA-opleiding van de Hanzehogeschool Groningen is gestart in september 2005. De studieduur bedraagt nominaal tweeënhalf jaar. Met de opleiding Master Physician Assistant verwerft de beroepsbeoefenaar competenties die passen bij de zeven CanMEDS-rollen. Hiermee beoefent hij volgens het principe van medische taakherschikking, binnen een samenwerkingsrelatie met een medisch specialist, zelfstandig delen van de geneeskunst. Tijdens de opleiding bekwaamt de student Physician Assistant zich om het medisch-diagnostisch en behandelproces te initiëren, uit te voeren, te coördineren en te evalueren, en daarbij interdisciplinair samen te werken. Hij is in staat praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek op waarde te schatten, op te zetten, uit te voeren en daarover te rapporteren.

De opleiding wordt in de Nederlandse taal aangeboden. Overeenkomstig landelijke clusterafspraken heeft de opleiding een Engelstalige naam. Het visitatiepanel ondersteunt deze argumentatie.

De visitatie

De Hanzehogeschool Groningen heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundig visitatiepanel samengesteld. Het visitatiepanel heeft zich daarbij expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met het voltallig visitatiepanel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) het visitatiepanel.

De visitatie is uitgevoerd op basis van NVAO-kader 2018, volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden. In overleg tussen de opleiding

en het visitatiepanel is besloten de visitatie online uit te voeren.

Het visitatiepanel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het visitatiepanel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van het visitatiepanel.

Deze rapportage is op 26 januari 2022 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn op 9 maart 2022 besproken en verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De doelstelling van de duale hbo-masteropleiding Master Physician Assistant van de Hanzehogeschool Groningen is om studenten voor het beroep Physician Assistant op te leiden. De opleiding heeft specifiek aandacht voor preventieve zorg en op asielzoekerszorg. De opleiding heeft het landelijke competentieprofiel per leerlijn vertaald in eigen leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn passend voor het masterniveau en zijn beroepsgericht geformuleerd. De visie op de toekomstige rol van de Physician Assistant kan nog verder worden uitgewerkt en geïntegreerd worden opgebouwd aan de hand van de zeven CanMEDS-rollen. De opleiding heeft ruime aandacht voor internationale aspecten van het beroep. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De doelstelling van de duale hbo-masteropleiding Master Physician Assistant van de Hanzehogeschool is om studenten op te leiden tot Physician Assistants, die volgens het principe van medische taakherschikking en -verdeling, binnen een samenwerkingsrelatie met een medisch specialist, zelfstandig delen van de geneeskunst beoefenen. Tijdens de opleiding bekwaamt de student zich om het medisch-diagnostisch en behandelproces te initiëren, uit te voeren, te coördineren en te evalueren, en daarbij interdisciplinair samen te werken. Physician Assistants werken in uiteenlopende settings en zijn werkzaam binnen het medisch domein in nagenoeg alle medische specialismen. De Physician Assistant is tevens in staat praktijkgericht onderzoek op masterniveau uit te voeren, aldus de opleiding.

Met ingang van 1 september 2018 is de Physician Assistant als beroepsgroep definitief opgenomen in de wet BIG met een zelfstandige bevoegdheidsregeling en verankerd in voornoemde wet als een artikel-3-beroep. Dit betekent dat de Physician Assistant bevoegd is tot het uitvoeren van acht bij wet aangewezen voorbehouden handelingen waarvoor hij zich bekwaam acht.

Het beroepsprofiel van de Physician Assistant is in 2017 samengesteld door de beroepsorganisatie Nederlandse Associatie van Physician Assistants (NAPA). Het landelijke opleidings-competentieprofiel is geordend aan de hand van het CanMEDS Framework (Canadian Medical Edu-

cation Directives for Specialists) en beschrijft de verschillende rollen van de Physician Assistant. In dit landelijke profiel wordt ook de relatie gelegd met de Dublin descriptoren, die het masterniveau beschrijven.

Het curriculum van de opleiding is afgeleid van het landelijke opleidingscompetentieprofiel (VH, LOO_MPA, 2012) en beroepsprofiel (NAPA, 2017). De operationalisatie hiervan naar leeruitkomsten, toetsplan en toetsmatrijzen is vastgelegd in het Onderwijskundig Opleidingsplan MPA (OOP). De werkveldadviescommissie is betrokken geweest bij de ontwikkeling van dit competentieprofiel. In de CanMEDS-standaard die gaat over onderzoek zijn de leeruitkomsten (ook) specifiek voor het masterniveau geformuleerd.

Het nieuwe curriculum met geactualiseerde leeruitkomsten is gestart per september 2019. In februari 2022 zullen de eerste studenten in dit nieuwe curriculum afstuderen.

Er is op dit moment nog geen landelijke Body of Knowledge and Skills (BoKS). Vanuit de leeruitkomsten die zijn afgeleid van de landelijke competenties, heeft de opleiding wel een kennis- en vaardighedenbasis opgesteld die staat beschreven in de 'Groningse' Body of Knowledge and Skills (BoKS).

Onderzoek en internationalisering

De visie van de opleiding op (praktijkgericht) onderzoek is geformuleerd in de standaard Onderzoekend Vermogen van de Academie voor

Gezondheidsstudies en sluit aan bij de visie van de Hanzehogeschool. De opleiding streeft ernaar praktijkgericht onderzoek uit te voeren op masterniveau ten aanzien van statistische en methodologische aspecten (probleemanalyse, data-opbouw, reflectie op resultaten). Praktijkgericht onderzoek levert volgens deze visie kennis en kennisproducten op waar onderwijs, beroepspraktijk, overheden en instanties wat mee kunnen. Het praktijkgerichte onderzoek van de Hanzehogeschool komt tevens voort uit vragen uit het werkveld en draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken door het proces van vraagarticulatie.

De lector Analysetechnieken voor praktijkgericht onderzoek in het lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing (HACN) is verbonden aan de opleiding. Deze is opgenomen in het team onderzoeksdocenten om het statistische en methodologische niveau van het praktijkgericht onderzoek op masterniveau te borgen.

De visie op internationalisering van de Academie voor Gezondheidsstudies, en daarmee van de opleiding, is beschreven in de standaard Internationalisering (2021) en wordt vertaald in drie generieke domeincompetenties: taalvaardigheden, interculturele (communicatie) vaardigheden en de internationale beroepspraktijk. Deze competenties stellen studenten in staat om te leren, leven en werken in een interculturele samenleving en op een internationaal georiënteerde arbeidsmarkt. Deze domeincompetenties maken deel uit van het OOP van de Master Physician Assistant in Groningen.

Kwaliteitszorg

De Werkveldadviescommissie (WAC) bestaat uit stakeholders uit het verzorgingsgebied Noorden-Oost-Nederland. De WAC vergadert twee keer per jaar en geeft de opleiding gevraagd en ongevraagd advies, dat met name gericht is op strategisch beleid en koersbepaling. Daarnaast is er sinds studiejaar 2020-2021 een Curriculum Advisory Board (CAB) gevormd, die drie tot vier keer

per jaar bijeenkomt en de opleiding gevraagd en ongevraagd van advies voorziet over het programma en de inhoud van de opleiding als geheel en van individuele vakken. De CAB bestaat uit experts op het gebied van de opleiding en uit het medisch domein en zorgt voor academische kalibratie.

Overwegingen

De visie en de doelstelling van de masteropleiding Physician Assistant is uitgebreid geformuleerd. De visie om een bijdrage te leveren aan de transitie naar een gezonde samenleving noemt het visitatiepanel waardevol en sluit aan bij de landelijke transitie in de gezondheidszorg.

De commissie heeft tijdens de visitatie vernomen dat de visie van de opleiding sterk medisch-wetenschappelijk gericht is. Zij wil studenten opleiden als T-shaped professionals met een holistische benadering richting hun patiënten, cliënten, zorgvragers. Voorts is de opleiding in behoorlijke mate gericht op het invullen van niches. Zo zijn er studenten die in opleiding komen in de openbare gezondheidszorg (profiel M&G), naast ook het opleiden in niet-klinische specialismen zoals de laboratoriumgeneeskunde, pathologie en geneesmiddelenonderzoek. Het visitatiepanel vindt dit bewonderenswaardig.

De leeruitkomsten van de opleiding Master Physician Assistant zijn adequaat afgeleid van het landelijke opleidingscompetentieprofiel en het beroepsprofiel van de beroepsorganisatie Nederlandse Associatie Physician Assistant (NAPA). Het visitatiepanel raadt de opleiding aan haar visie op de toekomstige MPA-beroepsrol verder te verdiepen. Het visitatiepanel adviseert in dit licht in deze uitwerking de beelden die leven bij studenten, alumni en het werkveld te onderzoeken en bij elkaar te brengen, zodat een bestendige langetermijnvisie ontstaat, die kan worden ingezet bij de instroom van nieuwe studenten en in het personeelsbeleid.

Het visitatiepanel stelt op basis hiervan vast dat de opleiding voldoet aan internationaal aanvaarde niveaubeschrijvingen (Dublin-descriptoren voor de master) en standaarden (CanMEDS-rollen). De opleiding hanteert hierdoor passende competenties als beoogde leerresultaten.

Doordat de opleiding expliciet internationale competenties heeft geformuleerd, heeft de opleiding bovendien duidelijk aandacht voor het internationale aspect van de opleiding.

De leeruitkomsten zijn naar het oordeel van het visitatiepanel zorgvuldig en precies uitgewerkt: deze zijn adequaat vertaald naar leerdoelen per module die passend zijn voor het eindniveau van de masteropleiding. Ook zijn deze leerdoelen beroeps- en praktijkgericht geformuleerd.

Het visitatiepanel is van oordeel dat de opleiding aansluit bij de ontwikkelingen en de behoefte in

het werkveld: door de actieve afstemming met de werkveldadviescommissie voldoet de opleiding qua inhoud, niveau en oriëntatie aan datgene wat in het werkveld, zowel nationaal als internationaal, gevraagd wordt van een Physician Assistant. De sterke verwevenheid van het werkveld in de opleiding beschouwt het visitatiepanel in dit licht als een meerwaarde voor de aansluiting bij de actualiteit en de ontwikkeling in de zorg en de medische beroepspraktijk. Het initiatief van de opleiding voor het instellen van de CAB, die meedenkt over de inhoud van de opleiding, noemt het visitatiepanel een goede ontwikkeling.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het visitatiepanel dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

De vormgeving en de inhoud van het duale curriculum is doordacht en er is actief contact met het werkveld geweest om het programma inhoudelijk in te vullen. De opleiding volgt de algemene trend om te werken met het EPA-systeem: de GEPA's en de SEPA's zijn onderdeel van het curriculum. Het beroeps- en praktijkgerichte onderwijs is in voldoende mate in het curriculum verweven. De opleiding kan het zicht op de kwaliteit van de praktijkplek nog versterken. De opleiding kan ook van de ontwikkeling van de beoogde wetenschappelijke onderzoeksvaardigheden een meer doorlopend geheel maken. Hiervan kunnen ook meer ondersteunende onderzoeksvaardigheden onderdeel uitmaken. De opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel, dat als geheel zowel relevante inhoudelijke medische expertise, als expertise op het gebied van begeleiding, toetsing, didactiek en onderzoeksvaardigheden heeft. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Opzet van het curriculum

De opleiding Master Physician Assistant (MPA) is een duale opleiding met een studieomvang van 150 EC en duurt tweeënhalf jaar. Duaal opleiden betekent dat werken en studeren gecombineerd wordt en dat de praktijkplek van de student onderdeel is van de opleiding. In de visie op leren van de Academie voor Gezondheidsstudies is de beroepsechte omgeving uitgangspunt voor het leren van studenten.

De opleiding MPA kent vanwege de duale opzet een binnenschools en buitenschools deel. De kerncompetenties (zie standaard 1) die gekoppeld zijn aan de zeven beroepsrollen van de Physician Assistant uit het opleidingscompetentieprofiel, zijn vertaald naar leeruitkomsten en naar drie leerlijnen: Medisch Handelen (modules: a) Klinische Geneeskunde & Farmacotherapie en b) Gedrag & Communicatie, inclusief leiderschap), Wetenschap (modules Onderzoeker 1 en 2) en Leren in de Praktijk. De opleiding start met een module Basis Medisch-Wetenschappelijke Vorming, waar tijdens medische basisvakken (anatomie, farmacologie en fysiologie), evidence based practice, gezondheidspsychologie en consultvaardigheden als aanbod wordt verzorgd.

De leerlijn Leren in de Praktijk heeft een totale studiebelasting van 84 EC. Het volgen van cursorisch onderwijs, zelfstudie en het uitwerken van opdrachten kent een omvang van 66 EC. Van de 32 uur die studenten op een praktijkplek werkzaam zijn, is per week acht uur gereserveerd voor het volgen van het cursorisch onderwijs en 24 uur voor het leren in de praktijk. De overige werkweekuren worden met een minimum van acht uur ingezet voor zelfstudie.

Studenten volgen in het eerste en tweede studiejaar voor het binnenschoolse deel 33 lesdagen van elk ongeveer acht contacturen op de hogeschool. In het derde studiejaar is er tijdens de eerste onderwijsperiode wekelijks onderwijs van ongeveer acht contacturen. Boven op het onderwijs binnen de hogeschool en het praktijkleren wordt uitgegaan van een zelfstudie van 10-20 uur per week, afhankelijk van de voorkennis van de student.

Inhoud van het curriculum

De opleiding leidt studenten in het praktijklerendeel op aan de hand van de systematiek van Entrustable Professional Activities (EPA's). Door onderscheid te maken in Generalistische EPA's (activiteiten die gelden voor alle Physician Assistants) en Specialistische EPA's (een set van specifieke activiteiten die gelden voor de individuele Physician Assistant op de eigen praktijkplek)

kunnen studenten een studiep pad kiezen dat passend is bij hun leerpraktijkleerplek.

Het binnenschoolse onderwijs in de leerlijn Medisch Handelen is inhoudelijk gekoppeld aan het leren buiten de hogeschool in de zeven GEPA-stages. Van deze stages doet de student, sinds de invoering van het nieuwe curriculum in 2019, drie stages in het eerste studiejaar en vier in het tweede studiejaar. De GEPA's lopen synchroon met de medisch-inhoudelijke onderwerpen die op dat moment aan de orde zijn. Elke stage duurt drie weken. De student kan ook kiezen om een of twee stages van zes weken op dezelfde stageplek in te vullen. Bij de start van de opleiding stellen de leermeester, de coach en de student gezamenlijk de SEPA's op en worden deze bij goedkeuring via een 'akkoordverklaring' vastgesteld.

In de leerlijn Medisch Handelen leren studenten bij de module Klinische Geneeskunde klinisch redeneren vanuit patiëntproblemen. Alle blokken starten met twee inleidende colleges medische basisvakken, namelijk: de anatomische les en een college medische fysiologie. Voorafgaand aan deelname aan onderwijs op de lesdag zelf, worden colleges asynchroon (opnames) aangeboden en dienen studenten door zelfstudie de literatuur die door de opleiding wordt geadviseerd te bestuderen. In de module Farmacotherapie leren studenten verschillende kennisbronnen te raadplegen en beargumenteerde farmacotherapeutische keuzes te maken. Dit wordt naast onderwijs ondersteund door studenten per onderwijsperiode drie voorwaardelijke opdrachten uit te laten werken in het e-learning platform PScribe.

In de module Gedrag & Communicatie werken studenten aan de competenties communiceren, gezondheidsbevordering, organiseren & samenwerken, en persoonlijk (jaar 1), professioneel (jaar 2) en publiek (jaar 3) leiderschap.

De leerlijn Wetenschap met de module Onderzoeker 1 en 2 omvat twee thema's: Evidence Based Practice en Methodologie & Statistiek. Deze thema's worden aangeboden in de studie jaren 1 en 2 modules en stellen de studenten in staat om een eigen praktijkgeoriënteerd, wetenschappelijk

onderzoek op te zetten, uit te voeren, te evalueren en daarover te rapporteren in de vorm van een master thesis. Studenten worden hierin begeleid door gepromoveerd docent-begeleiders, waarbij ook de lector Analysetechniek voor praktijkgericht onderzoek.

Recente ontwikkelingen

Na de invoering van de coronamaatregelen heeft het onderwijs van maart 2020 tot april 2021 binnen de opleiding grotendeels digitaal plaatsgevonden. Ook daarna zijn hoorcolleges opgenomen en digitaal beschikbaar gesteld. Voor het vaardigheidsonderwijs is in de vierde periode (april tot juli 2021) inhaalonderwijs georganiseerd op locatie. De begeleidingsbijeenkomsten vonden waar mogelijk fysiek plaats. De kwaliteit van het onderwijs en het welbevinden van studenten wordt gemonitord door dit te evalueren met vragenlijsten.

Personeel

De opleiding wordt aangestuurd door een kernteam dat bestaat uit de opleidingsmanager, de programmamanager en zes coördinatoren. Er is een groep van ruim 50 docenten verbonden aan de opleiding. Van deze betrokken docenten is 75% geschoold op masterniveau en 25% op PhD-niveau. De coördinatoren zijn in het bezit van een Basiskwalificatie Examinering (BKE). Een groot deel van de docenten is naast het docentschap in de medische beroepspraktijk actief als bijvoorbeeld medisch specialist of Physician Assistant.

Voorzieningen

De Master Physician Assistant is gehuisvest op het Wiebengacomplex, dat twee Academies huisvest, namelijk die van de Academie voor Verpleegkunde (SAVK) en de Academie voor Gezondheidsstudies (SAGZ). De opleiding beschikt in dit gebouw over collegezalen, theorieruimtes en projectruimtes) en over skills labs waar vaardigheidsonderwijs voor de zorg wordt gegeven. Daarnaast maakt de opleiding iedere onderwijsperiode gebruik van de snijzaal van de sectie Anatomie van het UMC Groningen.

Instream

De masteropleiding Physician Assistant kent landelijke toelatingscriteria. Om een opleiding tot Physician Assistant te starten, dienen potentiële studenten minimaal te beschikken over een diploma van een erkende hbo-bacheloropleiding in de gezondheidszorg. Hieronder vallen onder andere Verpleegkunde, Fysiotherapie en de opleiding Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken (MBRT). Studenten moeten ook een leerarbeidsovereenkomst van minimaal 32 uur per week als Physician Assistant-student hebben om de noodzakelijke competenties te kunnen verwerven. Voorafgaand aan inschrijving voert de opleiding met de kandidaat, beoogde leermeester en een afgevaardigde van de werkgever een intakegesprek. Tijdens het intakegesprek bespreekt de opleiding de noodzakelijke (rand)voorwaarden om de kwaliteit van de praktijkleerplek te controleren en afspraken te maken over hoe deze te borgen. Tijdens het gesprek wordt ingegaan op vooropleiding van de student, maar ook de werkervaring, de motivatie, de leervaardigheden, het beroepsbeeld dat kandidaat en leermeester/werkgever hebben en wordt duidelijk stilgestaan bij de verwachtingen ten aanzien van de opleiding.

Doordat studenten met verschillende vooropleidingen en/of werkervaring instromen, is de studentengroep divers van aard. In de eerste onderwijsperiode volgen studenten daarom de module Basis Medisch Wetenschappelijke Vorming om daarmee een gezamenlijke medisch-wetenschappelijke kennisbasis te leggen. Ook heeft de opleiding een LINT-programma ontwikkeld voor studenten die werkzaam zijn in de huisartspraktijk. Dit programma wordt gezamenlijk met andere MPA-opleidingen in Nederland verzorgd.

Internationalisering

De visie op internationalisering (zie ook standaard 1) werkt de opleiding met name uit in het vak Gedrag & Communicatie, waar standaard aandacht is voor de Intercultural Development Inventory (IDI). De beoordeling wordt uitgevoerd

door gecertificeerde assessoren op basis van leerdoelen die opgesteld zijn door de student. Bovendien stimuleert de opleiding het volgen van een buitenlandstage. In de afgelopen jaren heeft de opleiding de internationale component in het curriculum van de MPA Groningen verstevigd door ook (Skype-)interviews met internationale collega's en een fieldtrip naar het buitenland in het curriculum op te nemen.

Begeleiding

De studieloopbaanbegeleiding van de student start voor de opleiding bij het toelatingsgesprek. Bij aanvang van de opleiding krijgt de student een coach toegewezen, die ze elke acht weken fysiek ontmoeten op school tijdens coachgroepbijeenkomsten en intervisie. In deze bijeenkomsten kunnen studenten kritische incidenten inbrengen en via vaste intervisiemethodieken, onder begeleiding van de coach, ervaringen met betrekking tot werk en studie uitwisselen. De coach adviseert tevens de leermeester bij de totstandkoming van de te formuleren SEPA's en studenten bij het maken van hun leerwerkplannen en portfolio. Tevens voert de coach voortgangs- en beoordelingsgesprekken met de student en diens leermeester.

De leermeester is een geneeskundig specialist, huisarts of profiel-/kaderarts en is de dagelijks begeleider van de student op de praktijkleerplek. De werkzaamheden van de leermeester kunnen worden gedelegeerd aan een mentor (arts of Physician Assistant). Zowel leermeesters, studenten als coaches volgen een verplichte, geaccrediteerde training om te werken met EPA's. Voorts laat de opleiding een geaccrediteerde scholing verzorgen naar analogie van Teach the Teacher op het moment dat de leermeester nog over een dergelijke kwalificatie beschikt.

Kwaliteitszorg

De opleiding beschikt over een opleidingscommissie, die jaarlijks instemt met de inhoud van de OER. Daarnaast neemt het opleidingsmanagement deel aan het begin van iedere opleidingscommissievergadering om vragen vanuit de

opleiding te kunnen beantwoorden en eventuele verduidelijkingen te kunnen geven. De evaluaties van de modules en de uitgezette verbeteracties worden telkens voorgelegd aan de opleidingscommissie, evenals de curriculumvernieuwing.

Overwegingen

De commissie heeft het curriculum bestudeerd en besproken met studenten en docenten. De vormgeving van het curriculum is naar het oordeel van de commissie doordacht en er is actief contact met het werkveld geweest om het curriculum volgens de principes van constructieve alignment en de realiteit van de klinisch-wetenschappelijke praktijk in te richten.

Het visitatiepanel stelt ook vast dat de beoogde inhoud en het niveau van de programmaonderdelen adequaat zijn en waarborgen dat afgestudeerden kunnen voldoen aan de beoogde leeruitkomsten. In het curriculum is een opbouw in de competenties aangebracht. Het visitatiepanel signaleert dat in de opleiding de nadruk ligt op medische aspecten van het beroep. Met het nieuwe curriculum is meer aandacht gekomen voor de biopsychosociale, holistische benaderingswijze van de geneeskunst, door onder andere het invoeren van het vak Gedrag & Communicatie en het thema leiderschap. Het visitatiepanel adviseert te onderzoeken of ook die niet-medische aspecten (zoals de rollen Scholar en Professional) (nog) meer aandacht kunnen krijgen in de opleiding. Het visitatiepanel adviseert tevens alle CanMEDS-rollen verder te integreren en aan te bieden in het curriculum.

De opleiding volgt de algemene trend om te werken met het EPA-systeem. De opleiding is trendsetter op het gebied van de GEPA's en de SEPA's, die leidend zijn voor de inrichting van het praktijkleren. Het visitatiepanel heeft hierdoor gezien dat de opleiding op een goede manier de balans vindt tussen generalistische en specifieke vaardigheden. Het werkveld is ook tevreden over de vaardigheden die studenten leren. Het visitatiepanel vraagt wel aandacht voor het evaluatiesultaat dat 25% van de studenten ontevreden is

over de vaardigheden die zij in de praktijk leren. Studenten vroegen tijdens de visitatie dan ook meer tijd in te roosteren voor het opdoen van vaardigheden. De opleiding onderkent deze vraag van de studenten en geeft aan tijdens de coronaperiode hier binnen haar mogelijkheden aan tegemoet te zijn gekomen.

Het visitatiepanel constateert dat de samenhang in het curriculum voldoende is, al kan de aansluiting tussen het binnenschoolse en het buitenschoolse gedeelte van de opleiding versterkt worden: zij kunnen nog meer geïntegreerd worden aangeboden.

Door het goed ingerichte duale karakter van de opleiding, is het visitatiepanel van mening dat de beroeps- en praktijkgerichte oriëntatie van de opleiding duidelijk zichtbaar is in het curriculum. De GEPA's en de SEPA's bieden studenten de nodige kennis, vaardigheden, ervaring en beroepshouding aan en bereiden hen goed voor op het toekomstig vakgebied. Deze GEPA's en de SEPA's vormen bovendien een goede balans tussen theorie en de medische beroepspraktijk.

Het visitatiepanel twijfelt niet aan de kwaliteit van de praktijkleerplekken van de student. De opleiding bezoekt weliswaar met regelmaat de praktijkleerplekken, maar het visitatiepanel heeft uit de gesprekken met studenten begrepen dat de praktijkleerplekken niet altijd vooraf gecontroleerd worden door de opleiding. Het visitatiepanel is dan ook van mening dat de opleiding het zicht op de kwaliteit van de werkplek nog kan versterken. Zo kan de opleiding beter garanderen dat de werkzaamheden op de praktijkleerplek op hbo-masterniveau kunnen worden uitgevoerd en passend zijn voor de opleiding. Het visitatiepanel adviseert de opleiding haar brede netwerk te benutten en verder uit te bouwen. Het visitatiepanel doet de suggestie om in gesprek te gaan met bijvoorbeeld het UMCG om te onderzoeken hoe in dit netwerk samengewerkt kan worden voor het interprofessioneel opleiden van studenten.

Praktijkgericht onderzoek is volgens het visitatiepanel in het programma en de opdrachten verweven, maar de uitwerking in het programma kan nog meer gekoppeld worden aan de (vanuit een integrale visie op het beroep van Physician Assistant) verwachte toekomstige beroepsrol.

Het is het visitatiepanel opgevallen dat de opleiding streeft naar een hoog niveau van de ontwikkeling van praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden op masterniveau. Het visitatiepanel adviseert de opleiding te reflecteren op het eigen streefniveau in relatie tot de binnen het programma gerealiseerde tijd voor kwantitatieve onderzoeksdesigns en de toepassing van geavanceerde statistische analyse. Is het voor studenten mogelijk om voldoende diepgang te bereiken? Het visitatiepanel adviseert om de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden te verdiepen en tot een meer doorlopend geheel te maken. Van de onderzoeksvaardigheden zouden naar het oordeel van het visitatiepanel naast kwantitatieve analyse-technieken ook meer ondersteunende vaardigheden, zoals een relevant onderwerp zoeken, literatuuronderzoek doen, en een onderzoekende houding onderdeel kunnen zijn. Het visitatiepanel is in dit licht wel van oordeel dat de opleiding kan beschikken over een adequate onderzoeksomgeving, zowel binnen de eigen instelling als in haar netwerk.

Het visitatiepanel constateert dat de opleiding passende instroomeisen hanteert en dat zij de instroomprocedure zorgvuldig uitvoert. De instroom van de opleiding is erg divers; deze zorgt voor een waardevolle differentiatie waardoor studenten kunnen leren van elkaar. In de onderwijs-eenheid Basis Medisch Wetenschappelijke Vorming worden studenten op een goede manier op hetzelfde kennisniveau gebracht. Ook de gewenste studiehouding wordt in deze onderwijs-eenheid meegenomen. Het visitatiepanel waardeert het LINT-programma, dat samen met de andere MPA-opleidingen wordt uitgevoerd, voor studenten in de huisartsenpraktijk. Het visitatiepanel suggereert in samenwerking met andere

MPA-opleidingen LINT-programma's te ontwikkelen voor meerdere werkcontexten dan alleen de huisartsenpraktijk.

De opleiding creëert een intensieve en inspirerende leeromgeving, waarin de studielast hoog is. Het visitatiepanel stelt in dit licht vast dat de opleiding potentiële studenten adequaat voorlicht over de zwaarte en de verwachtingen van de opleiding en dat hierdoor het programma ondanks de intensiteit studeerbaar is voor de ingestroomde studenten.

Het visitatiepanel is van oordeel dat de opleiding beschikt over voldoende en gekwalificeerd personeel voor het verzorgen van het onderwijs in de masteropleiding. Het team heeft als geheel zowel inhoudelijke medische expertise, als expertise op het gebied van begeleiding, toetsing (door de BKE-certificering van de coördinatoren), didactiek en onderzoeksvaardigheden. Docenten onderhouden contact met het werkveld. Docenten maken in het onderwijs adequaat gebruik van de meerwaarde die de verschillende achtergronden van de studenten bieden. De Hanzehogeschool heeft een Strategisch beleidsplan 2021-2026 waarin de integrale aansturing van het docentencorps wordt beschreven in relatie tot de professionalisering van het team. Het visitatiepanel beveelt aan om dit beleid in de opleiding nog verder uit te werken op aspecten van de taakverdeling in de leiding, de 'resultaat- en ontwikkeling'-sturing van individuele docenten en de sturing op samenhang binnen docententeam.

Het visitatiepanel is van oordeel dat de huisvesting en de materiële voorzieningen voor de opleiding toereikend zijn. De voorzieningen sluiten bovendien voldoende aan op de specifieke aspecten voor deze zorgopleiding. De coronatijd bracht de nodige uitdagingen voor de inrichting van het onderwijsprogramma met zich mee. Deze waren echter niet beperkend voor de uitvoering van het curriculum, heeft het visitatiepanel geconstateerd. De studiefaciliteiten en de geschiktheid van de onderwijsruimten, werkplekken en de

digitale leeromgeving worden ook door de studenten als voldoende beschouwd. De overstap die de opleiding naar de digitale portfoliotool ScorionX heeft gemaakt, is volgens het visitatiepanel een verbetering.

Het visitatiepanel is van oordeel dat de opleiding de begeleiding in alle fasen van de opleiding juist heeft vormgegeven. Deze past tevens bij het duale karakter van de opleiding. Ook de uitvoering van de begeleiding voldoet aan de eisen. Zo is het visitatiepanel positief over de coaching. Het onlangs ingerichte buddysysteem vindt het

visitatiepanel een mooie aanvulling op het bestaande coachingssysteem. Wel is volgens het visitatiepanel tijdens de gesprekken gebleken dat studenten betere mogelijkheden willen voor een persoonlijke bespreking van een toetsresultaat. Het visitatiepanel vraagt hier aandacht voor.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het visitatiepanel dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

3. Toetsing

De opleiding Master Physician Assistant beschikt over een toetsprogramma dat in opzet aansluit bij het landelijke beroepsprofiel en een opbouw in complexiteit en beheersingsniveau kent. De opleiding hanteert voldoende variatie in toetsvormen. In aansluiting op de aanbevelingen van het vorige visitatiepanel in 2016 beveelt het visitatiepanel aan om de afstemming van de toetsing (toetsinhoud en toetscriteria) op de lesstof te versterken. Ook kan de opleiding de verschillen tussen de beoordelaars verkleinen. De opleiding beschikt over de juiste commissies om de kwaliteit van de toetsing te borgen. Het visitatiepanel is positief dat de opleiding een toetscommissie heeft ingericht. De toets- en examencommissie vervullen momenteel vooral een adviserende rol. Het visitatiepanel beveelt aan de controlerende rol van beide commissies te versterken. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dan ook vast dat de opleiding **ten dele voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De onderwijskaders van de Hanzehogeschool Onderwijskaders en het Werkboek Toetsen en Beoordelen gelden als basis voor de inrichting en de inhoud van de toetsing binnen de opleiding. De opleiding heeft een aantal uitgangspunten geformuleerd voor de toetsing. Zo sluiten de toetsen aan bij de beroepsspecifieke context. Voor studenten wordt voor elke toets met een zogenaamd BART-formulier vooraf inzichtelijk gemaakt wat er getoetst wordt, welke beoordelingscriteria gelden en hoe zwaar elk onderdeel meetelt, aldus het zelfevaluatierapport. De beoordelingscriteria zijn ook opgenomen in de beoordelingsformulieren van een toets.

In de notitie 'Nieuwe leeruitkomstentabel MPA' worden alle leeruitkomsten benoemd, die in de opleiding met verschillende toetsvormen worden getoetst. De toetsvormen zijn beschreven in een toetsplan, dat onderdeel uitmaakt van het Onderwijskundig Opleidingsplan (OOP). Voor elke onderwijseenheid is een toetsmatrijs opgesteld om de inhouds- en begripsvaliditeit te borgen.

Studenten worden individueel beoordeeld. In een aantal onderwijseenheden wordt formatief toetsen toegepast, bijvoorbeeld in het onderdeel Farmacotherapie. Met een web-based e-learning programma PScript kunnen studenten hun kennis en vaardigheden in het farmacotherapeutisch redeneren oefenen en demonstreren.

Met de invoering van het nieuwe curriculum zijn er nieuwe praktijktoetsen ontwikkeld: stations- en spreekuurtoetsen. In het Leren in de Praktijk werkt de opleiding met een portfoliosysteem (ScorionX), waarbij de onderdelen voor de verschillende leerjaren worden getoetst met een niveauaanduiding per leerjaar. Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de vorige visitatie zijn er tevens summatieve kennistoetsen ingevoerd om studenten gericht te sturen in het verwerven van de brede kennisbasis.

In die onderdelen waar meer docenten onafhankelijk van elkaar toetsen, wordt kalibratie georganiseerd door de coördinatoren. In alle vakken zijn er meer beoordelaars dan alleen de coördinator; zij toetsen onder supervisie van de coördinator. Een aantal van deze assessoren is zelf ook in het bezit van een BKE. De examencommissie stelt deze supervisie op individuele basis vast.

Recente ontwikkelingen

In 2020 is een groot deel van het onderwijs online uitgevoerd. De opleiding heeft ervoor gekozen om de praktische toetsen die normaal fysiek worden getoetst, op een digitale manier uit te voeren. Dit is gebeurd door middel het sturen van video-opnamen aan de beoordelaars.

Kwaliteitszorg

De masteropleiding Physician Assistant heeft een gezamenlijke examencommissie met de Master

Advanced Nursing Practice (MANP). Deze examencommissie houdt toezicht op het systeem van toetsing. Zo wijst de examencommissie jaarlijks examinatoren aan, die in het bezit dienen te zijn van een BKE-certificering. Ook geeft de examencommissie jaarlijks een opdracht aan de toetscommissie waarin de toetscommissie inhoudelijk bepaalde delen van toetsen screent en analyseert.

De toetscommissie van de opleiding is samengesteld met docenten met deskundigheid op het gebied van toetsing en beoordeling. Alle toetscommissieleden zijn BKE- of SKE-geschoold. De toetscommissie analyseert toetsen aan de hand van een opdracht van de examencommissie of op verzoek van het management. In verschillende onderdelen van de toetscyclus heeft de toetscommissie een rol in het geven van (on)gevraagd advies aan de maker van de toets.

Afgelopen jaar heeft toetscommissie in opdracht van de examencommissie een toetscheckdocument ontwikkeld. De coördinatoren vullen dit zelf in en sturen het op naar de toetscommissie, waarmee beoogd wordt de kwaliteit van de toetsing te borgen.

Overwegingen

Het visitatiepanel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een toetsprogramma dat aansluit bij het landelijke beroepsprofiel MPA. De daaraan gerelateerde kerncompetenties zijn terug te vinden in het curriculum. Het visitatiepanel constateert wel dat in het praktijkleren niet alle rollen worden getoetst, zoals de rol van Scholar en Professional.

De ontwikkelgerichte toetsen laten een opbouw zien in complexiteit en beheersingsniveau. Er is tevens voldoende variatie in toetsvormen. Het visitatiepanel waardeert de aandacht voor formatieve evaluatie, die bestaat naast de summatieve toetsing aan het eind van elke module. De separate toetsing van kennis is een waardevolle toevoeging. Ook de kwaliteit van de toetsing van

vaardigheden en de toetsen op afstand zijn voldoende.

Naar het oordeel van het visitatiepanel kan de afstemming van de toetsing (toetsinhoud en toetscriteria) en de beoordelingscriteria op de lesstof worden verbeterd. Het visitatiepanel heeft geconstateerd dat de aangeboden formulieren in de lesstof en de handboeken niet overeenkwamen met de gehanteerde beoordelingsformulieren. De beoogde afstemming was ook al in de vorige visitatie in 2016 een aandachtspunt. Het visitatiepanel is van oordeel dat de opleiding meer had kunnen en moeten doen om deze verbetering door te voeren (zie ook standaard 4).

Het visitatiepanel concludeert op basis van de gesprekken en op basis van het bestuderen van een aantal toetsen en beoordelingscriteria dat de transparantie van de toetsing nog niet voldoende is. Ook zijn de beoordelaars en de leermeester niet altijd uniform in hun beoordeling c.q. advies: het visitatiepanel heeft geconstateerd dat voor de toets van de module Geneeskundig Proces-6 de verschillen tussen beoordelaars onderling en een externe beoordelaar soms erg groot is. Het visitatiepanel beveelt dan ook aan om door uitgebreidere, integrale kalibratie, de discrepantie in de beoordelingen tussen beoordelaars en adviezen van leermeesters te verkleinen. De uitgebreidere, integrale kalibratie kan binnen de Hanzehogeschool plaatsvinden, en verder tussen hogescholen. Ook het UMCG zou een rol kunnen spelen bij de kalibratie van beoordelingen. De al ingezette intervisiemomenten zouden hierdoor kunnen worden benut.

Het visitatiepanel is positief dat de opleiding een toetscommissie heeft ingericht. Om de eerder geconstateerde verbeteringen te kunnen realiseren, is het naar het oordeel van het visitatiepanel nodig dat de examencommissie haar controlerende rol betreffende de realisatie van de verbeteringen versterkt (zie ook standaard 4).

In aansluiting op de aanbevelingen van het vorige visitatiepanel in 2016 is het visitatiepanel van

oordeel dat het noodzakelijk is dat de opleiding de afstemming van de toetsing (toetsinhoud en toets-criteria) en de beoordelingscriteria op de onderwezen lesstof verbetert. Deze over-

wegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het visitatiepanel dat de opleiding **ten dele voldoet** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

Het afstudeerprogramma van zowel het oude als het nieuwe curriculum is adequaat opgezet. De opzet is passend voor het masterniveau van de opleiding en stelt studenten in staat om de reikwijdte van het medische werkveld in voldoende mate te bereiken. Het eindniveau van het praktijkleren is zonder meer op masterniveau. De beoogde onderzoeksgerichte oriëntatie van het onderzoek in de schriftelijke eindwerken is echter ontoereikend voor een masteropleiding. Zo is de diepgaande uitvoering van een passende onderzoeksmethodologie van design tot data-analyse mager. Hoewel de opleiding en de examencommissie deze problemen in eerdere cohorten hebben gesignaleerd, zijn de resultaten van de verbeteringen nu niet voldoende zichtbaar. In het nieuwe afstudeerprogramma zal de uitwerking van de beoogde oriëntatie van het onderzoek in de eindwerken mogelijk verbeteren. Gezien de aanbevelingen uit de vorige visitatie in 2016 en het geringe zichtbare resultaat van de verbetermaatregelen, in combinatie met de beperkte taakopvatting van de examencommissie, beoordeelt het visitatiepanel de onderzoeksgerichte oriëntatie als nog niet voldoende. Het visitatiepanel stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dan ook vast dat de opleiding **ten dele voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Om de leerresultaten op (master)eindniveau te toetsen, hanteert de opleiding een afstudeerprogramma, dat gebaseerd is op de vier pijlers van de Professionele Master-standaard (Vereniging Hogescholen). Het afstudeerprogramma omvat meerdere onderdelen waarin de leerresultaten, die zijn afgeleid van het landelijke competentieprofiel, worden getoetst op eindniveau.

De toetsvormen binnen het afstudeerprogramma van de studenten die tot en met studiejaar 2020-2021 zijn afgestudeerd, zijn een masterthesis (7 EC), een afstudeerverslag (5 EC), een patiëntpresentatie (9 EC) en een portfolio, inclusief eindgesprek (32 EC). In deze vier onderdelen toont de student aan de leeruitkomsten op masterniveau te beheersen. De leeruitkomsten die zijn geformuleerd bij deze vier onderdelen, worden getoetst aan de hand van afgeleide beoordelingscriteria. Alle onderdelen worden met het vierogenprincipe getoetst.

De opleiding is in 2019 een nieuw curriculum gestart, met als onderdeel een nieuw afstudeerprogramma (uitvoering met ingang van studiejaar 2021-2022). De toetsvormen van het nieuwe afstudeerprogramma zijn een masterthesis (8 EC), een portfoliobeoordeling (12 EC) en een Masterproeve als integrale eindtoets (1 EC). De

Masterproeve bestaat uit een criteriumgericht interview (CGI) op basis van een specialistische case study. Tijdens dit interview tonen studenten aan hoe zij de verschillende rollen als Physician Assistant uitvoeren en integreren in hun handelen. De examinerator en de coach voeren het gesprek en zijn ook de beoordelaars. In de Masterproeve komen de verschillende leerlijnen uit het curriculum bijeen, terwijl dit in het oude curriculum niet zo was. Hiermee worden zij geïntegreerd getoetst.

Het onderwerp van de masterthesis vormt het afstudeeronderzoek en komt voort uit een vraagstuk uit de eigen werkomgeving. De opleiding geeft in de zelfevaluatie aan studenten te stimuleren om de focus te leggen op het thema kwetsbaarheid, zodat samen met het lectoraat Allied Healthcare, Healthy Ageing & Nursing een eigen kennisagenda op dit thema opgebouwd kan worden.

De beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten wordt uitgevoerd door twee examineratoren. Zo beoordelen docenten het vak Geneeskundig Proces-6 en leermeesters uit de praktijk beoordelen de module Leren in de Praktijk-III op eindniveau. Hierbij heeft de coach een adviesrol.

Kwaliteitszorg binnen de opleiding

Om het gerealiseerde eindniveau te borgen, voert de opleiding verschillende activiteiten uit. De examencommissie bewaakt het eindniveau van de opleiding. De gerealiseerde leerresultaten zijn ook onderwerp van gesprek in de WAC en de Curriculum Advisory Board.

De examencommissie stelt ten eerste jaarlijks de studiehandleidingen en beoordelingsformulieren van de eindwerkstukken vast. Ook legt zij jaarlijks ter beoordeling een steekproef voor van de eindwerkstukken aan het externe lid van de examencommissie. Verder neemt de voorzitter van de examencommissie jaarlijks samen met de dean een aparte steekproef om een beeld te krijgen van de inhoud van de eindwerken.

In eigen dossierchecks constateerde de examencommissie dat het gebruik van wetenschappelijke literatuur in een enkele mastertheses aan de magere kant was. Ook de inhoud van de conclusie voldeed niet altijd aan de eisen. Bovendien meldde de examencommissie tijdens de visitatie dat de praktijkrelevantie van het onderzoek niet altijd stevig naar voren is gekomen in de mastertheses. Uit een steekproef van vijf theses cohort 2017-2020 constateerde de examencommissie dat één thesis voor verbetering vatbaar was. In de steekproef cohort 2018-2021 heeft de examencommissie naar haar mening geen theses gevonden die niet voldeden.

Wel heeft de examencommissie geconstateerd dat er uit een steekproef van vijf eindwerken, bij de laatste check één in plaats van twee eindwerken van onvoldoende niveau waren.

Met de opleiding Master Physician Assistant van de Hogeschool Rotterdam wordt jaarlijks over en weer een steekproef van drie verslagen van de masterthesis (onvoldoende, voldoende en goed) als peer review voorgelegd en van feedback voorzien. Uit een bij de stukken opgenomen verslag van een kalibratie bleek de Hogeschool Rotterdam de bestudeerde steekproef van theses over

het algemeen lager beoordelen van de Hanzehogeschool.

Overwegingen

Het oude en het nieuwe afstudeerprogramma van de opleiding zijn volgens het visitatiepanel adequaat opgezet en zijn passend voor het masterniveau. De reikwijdte van het medische beroepenveld kan door studenten voldoende worden bereikt. Het werkveld heeft ook een stevige positie in de toetsing van het gerealiseerde eindniveau. Het visitatiepanel is hier positief over.

De leeruitkomsten van de opleiding Master Physician Assistant, die adequaat zijn afgeleid van het landelijke opleidingscompetentieprofiel en het beroepsprofiel van de beroepsorganisatie Nederlandse Associatie Physician Assistant (NAPA), komen zichtbaar terug in de opleiding. Het visitatiepanel noemt het wel opvallend dat niet alle standaarden uit de CanMEDS-systematiek in het afstudeeronderzoek worden getoetst en dat daarop niet wordt gereflecteerd. Het visitatiepanel vraagt hier aandacht voor.

Het visitatiepanel heeft in totaal 18 eindwerken bestudeerd. Dit betroffen in eerste instantie 15 eindwerken. Naderhand zijn nog drie eindwerken opgevraagd. Alle bestudeerde eindwerken zijn gemaakt in het oude curriculum, omdat er nog geen studenten onder het nieuwe afstudeerprogramma zijn afgestudeerd.

De 'body of knowledge' van de opleiding en de vertaling daarvan in de medische praktijk komen zichtbaar terug in de eindwerken. Het eindniveau van het praktijkleren is op masterniveau. De onderzoeksgerichte oriëntatie in de schriftelijke eindwerken is naar het oordeel van het visitatiepanel echter ontoereikend voor een masteropleiding. Zo gaf de opleiding tijdens de visitatie aan dat zij het formuleren van een onderzoeksvraag erg belangrijk vindt. Het visitatiepanel bevestigt dit, maar ziet dit in de door haar bestudeerde steekproef van schriftelijke eindwerken niet voldoende terug.

Ook het inzetten van passende onderzoeksmethodologie, van design tot data-analyse, is ontoereikend. Bovendien kan de kwaliteit van de conclusies en de relevantie voor de praktijk versterkt worden. Het visitatiepanel is dan ook van oordeel dat de kwaliteit van de theses niet in lijn is met het gewenst masterniveau en daarmee ook niet met het door de opleiding zelf beoogde streefniveau. Dat er gewerkt wordt met een ethische toetsingscommissie noemt het visitatiepanel positief.

De verantwoording van de beoordeling van de verslagen krijgt voldoende aandacht. De examencommissie hanteert weliswaar een strikt beleid op het toepassen van het vierogenprincipe bij de beoordelingen op eindniveau en is betrokken bij kalibreersessies. Echter, het visitatiepanel vindt dat de gegeven beoordelingen maar matig correleren matig met de kwaliteit van het werk: de meeste eindwerken worden relatief hoog beoordeeld. Dit geldt ook voor de eindwerken die wel een adequaat eindniveau hebben. Verder valt het visitatiepanel op dat de opleiding relatief veel punten toekent aan de beoordeling van vormtechnische aspecten (zoals correcte bronvermelding en referentielijst). Echter, als een thesis niet aan de criteria voldoet, lijkt dit niet altijd consequenties te hebben voor de beoordeling.

Afgestudeerden voldoen aan de wensen van het beroepenveld: het medische werkveld is tevreden over het niveau van de studenten. Zij vinden studenten sterk functioneren op het gebied van klinische vaardigheden. De samenwerking met het UMCG zou volgens het visitatiepanel ook een mooie stap zijn om door middel van kalibratie de

onderzoeksgerichte oriëntatie van de opleiding op masterniveau beter te borgen.

Het visitatiepanel heeft geconstateerd dat 30 tot 40% van de theses in eerste instantie met onvoldoende worden beoordeeld. Dat noemt het visitatiepanel substantieel en vraagt hier aandacht voor bij de opzet van de leerlijn Wetenschappelijke Vorming. Het visitatiepanel adviseert de opleiding daarom om een goede analyse te maken van de exacte oorzaken van dit gesignaleerde probleem en concrete acties in te zetten om het probleem op te lossen.

Alles overziend is het visitatiepanel van oordeel dat er nog geen sprake is van een voldoende masterniveau in de theses. Het niveau van het praktijkleren is zonder meer toereikend. Hoewel de opleiding zelf ook de problemen signaleert en verbeteringen heeft voorgesteld, lijkt er nog te weinig gezamenlijke sturing te worden gegeven aan dit verbeterproces. Dit, in combinatie met het weinig zichtbare resultaat vanuit verbeteringen naar aanleiding van de eerdere visitatie en de ingezette acties, geeft dat het visitatiepanel nog te weinig vertrouwen in heeft dat studenten alle beoogde leerresultaten behalen. In het nieuwe afstudeerprogramma wordt het masterniveau van de eindwerken mogelijk wel goed geborgd, maar omdat er nog geen studenten onder het nieuwe afstudeerprogramma zijn afgestudeerd, heeft het visitatiepanel deze eindwerken nog niet kunnen bestuderen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het visitatiepanel dat de opleiding **ten dele voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiepanel

Ab Groen is bestuurder, toezichthouder en adviseur (Bureau Fulp), getraind panelvoorzitter bij AeQui.

Miranda Laurant is lector Organisatie van Zorg en Dienstverlening en programmamanager zwaartepunt Health aan de HAN.

Niels Jongejan is Physician Assistant Ouderengeneeskunde bij Stichting QuaRijn, Doorn, en promovendus Cardio-Geriatrie UMC Utrecht. Hij is verbonden aan de commissie Opleiding en Wetenschap van beroepsvereniging NAPA.

Safir Hosseini is student MPA aan Hogeschool Inholland.

Het visitatiepanel werd bijgestaan door Astrid Koster, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Online bezoekprogramma

1 december 2021

12.30 – 14.00	Interne vergadering visitatiepanel
14.00 – 15.00	Kennismaking, doel en programma visitatie. Visie en profilering (Standaard 1): Bestuur en directie, werkveldadviescommissie, Curriculum Advisory Board, projectleider
15.00 – 16.00	Showcase + rondleiding door het gebouw
16.00 – 16.30	Intern overleg visitatiepanel
16.30 – 17.30	Thema 1; Leren in de Praktijk (Standaard 2). Onderwerp: Aansluiting van opleiding op werkveld, toetsing en afstuderen
17.30 – 17.45	Terugkoppeling van eerste bevindingen aan management, bepalen aandachtspunten voor dag 2.

2 december 2021

09.00 – 09.30	Welkom visitatiepanel
09.30 – 10.15	Thema 2 Medisch handelen (Standaard 2)
10.15 - 10.30	Pauze
10.30 - 11.15	Thema 3 Wetenschap (Standaard 2)
11.15 - 11.30	Pauze
11.30 – 12.30	Systeem van toetsing en borging eindniveau (standaard 3 en 4)
12.30 – 13.30	Lunch en intern beraad visitatiepanel.
13.30 – 14.15	Studentengesprek
14.15 - 14.30	Pauze
14.30 – 16.00	Intern beraad visitatiepanel, formuleren conclusies
16.00 – 16.30	Terugkoppeling resultaten, afsluiting van de visitatie

Het open spreekuur stond gepland op 29 november 2021. Hier heeft één persoon gebruik van gemaakt.

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Evaluaties onderwijs
- Kaderstellende documenten
- Landelijke profielen
- Onderwijskundig Opleidingsplan (OOP) MPA
- SAGZ Kwaliteitscyclus
- Academie standaarden
- Curriculum nieuw (vanaf 1 september 2019)
- Curriculum oud (tot 1 maart 2021)
- Docentenkorps
- Literatuurlijst
- Onderwijs en Examenregelingen
- Opleidingscommissie
- Standaard-profielen
- Jaarverslagen Examencommissie
- Jaarverslagen Toetscommissie
- Representatieve selectie toetsen MPA-cohort 1718
- Representatieve selectie toetsen MPA-cohort 1819
- Checklist toetsing
- Boegbeelden (bundeling van afstudeeronderzoeken)
- Handleidingen afstudeerprogramma
- Kalibratie Onderzoeker intern-extern § Master Proeve CGI
- Studentenlijsten
- Rendementen 01-01-2020 LOO PA
- Rendementen 01-01-2021 LOO PA
- Planning en verslag stage buitenland
- Skypeopdracht met buitenlandse studenten
- Eindwerken van 18 studenten. De eindwerken bestaan uit:
 - 1) Masterthesis en bewijsstukken
 - 2) Opdracht GP-6
 - 3) Het portfolio. De portfolio's bevatten de volgende onderdelen:
 - SEPA, inclusief bewijsstukken.
 - GEPA, inclusief bewijsstukken
 - Evaluatie en Reflectie
 - Verslag van het beoordelingsgesprek